

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiskar "Narodna Tiskarna" (odgov. L. Lukešič) v Gorici.

Naročnina in računila s prejema upravnosti, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalidu nasproti mestnemu vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenški ulici in na Korenškem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin. Oglasni in poslanice se računijo po petih steh in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Oj te trte!

Pred seboj imamo „Soča“ št. 5. z dne 12. januvarja 1909 in št. 10. z dne 23. januvarja 1909; „Delavski List“ št. 16. z dne 17. aprila 1908; razne številke „Prim List“ med njimi št. 20. z dne 14. maja 1908 in „Zarjo“ z notico „Odlikovan liberalen poslanec“. — Gre se za znano kraško trtno afero, katere je deležen tudi Jože Štrekelj učitelj in poslanec v Komnu.

„Soča“ skuša delati v imenovanih dveh številkah kapitale za liberalno-napredno, pisoč v št. 5. dne 12. jan. 1909 „Klerikalci pri „Prim. Listu“ in „Gorici“ niso imeli dokazov (da je namreč resnica kar je pisala „Zarja“ v zgoraj označeni notici . . .) „Zato so ostali lažniki in obrekovalci“ . . . V št. 10. z dne 23. jan. 1909 pa priobčuje „Soča“ razsodbo c. kr. okrožnega sodišča v Gorici, kot vsklicnega sodišča oprav. št. U ¹⁴⁰¹⁸ ₁₇, vsled katere sta bila odgovorna urednika: Anton Baverčar in Ivan Bajt obsojena na 40 K globe zaradi prestopka, ker sta ponatisnila iz „Zarje“ članek: „Odlikovan liberalen poslanec“.

„Šoh“ kapital! Drži sicer, kolikor sploh zamore držati, toda „Soča“ ne more nikakor identificirati priobčeno razsodbo z dognanimi dejstvi. Saj ve „Soča“ prav dobro, da je paragraf eno, dejstvo pa drugo! In dokler ne ovrže „Soča“ trditve imenovanega „Delavskega List“ št. 16. z dne 17. aprila 1908; dokler ne ovrže „Soča“ izjave v Komnu po glavarstvenem komisarju g. Wicku zaslišanih prič, vsled katerega izpričanja je dobil, kakor je zapisano v komisarjevem zapisniku, in kakor je poročal „Prim. List“, Jože Štrekelj, učitelj in poslanec v Komnu 20.000 (dvajset tisoč) trti pri razdelitvi v Komnu; dokler ne ovrže „Soča“ od Jožeta Štrekelj lastnoročno izdelanega in lastnoročno podpisana izkaza, priobčenega v „Prim. Listu“ št. 20. z dne 14. maja 1908, katerega priobčujemo danes še enkrat, povemo „Soči“ in vsem njenim mamelukom opetovano, da je paragraf eno, označena dejstva pa drugo — četudi bi bila imenovana urednika obsojena na „g a u g e“.

Ravno tako naj vzame „Soča“, ki trobi v svet, da nas je tožba oplašila, na znanje, da bodemo še govorili o napredni lumpariji z državnimi trtami!

Za danes ponatisnemo „brihtni“ izkaz „z a s l u ž n e g a“ poslanca Jožeta Štrekelj z opazko, da ga ni še ovrgel do danes, kakor tudi ne zgornji točk, ter zavračamo odločno „Sočine“ besede: „Zato so ostali lažniki in obrekovalci“ . . . pripustivši jih mirnodušno „Sočini“ zakladnici, kot lastnino njenih dopisunov!

Tretji izkaz ali odgovor na odgovor deželnega poslanca Josipa Štreklja.

S tem predlagamo tretji izkaz naprošenih in prejetih državnih trt v občini Komen, na katerega opozarjam ne le pristaše S. L. S., marveč vso javnost, posebno pa Kraševece in Vipavce brez razločka strank. Čuditi se mora z nami vsak trezen človek, da je tako ravnanje, kakor ga predčuje sledeči izkaz, sploh mogoče; da se podpiše pod takto listino m ož, v katerega je stavila polovica kraškega ljudstva svoje zaupanje. Morda si je podpisani gospod, sedaj deželni poslanec, mel pri podpisu zavodljivo roke, češ, Kraševci v svoji omejenosti, katero je spoznal iz tega, da so kandidirali njega in njegovega brata, itak ne bodo prišli na sled temu početju. Toda pozabil je, da se nahajajo na Krasu poleg res omejenih naprednjakov tudi taki možje, ki si niso pustili še do sedaj ne od Štrekeljev, ne od Švarov, ne od koga druga tiste vrste izpiti možgan. G. Štrekelj! Kaj pravite na to, da si dovoljujemo za danes priobčiti od Vas podpisani in izdelani izkaz, ki se nahaja v originalu na c. kr. namešču v Trstu! Morali ste imeti Kraševce za silno neumne, da ste se povspeli do tega koraka, ki je hvala Bogu dose daj še nenavaden pri nas.

(Prepis.)

Blagorodnemu gospodu c. kr. vinarskemu nadzorniku
v Trstu.

Spodaj navedeni prosimo, naj bi se nam blagovolilo
brezplačno kot rewežem podeleti označeno število ameri-
kanskih kolči, po katere bi za vse skupno šel v Tržič so-
prositelj Franc Budal iz Komna.

Tek. štev.	Ime in priimek	Bivališče	Rupestris montikola	Riparia portalis
1	Franc Budal	Komen	400	—
2	Martin Tavčer	"	—	300
3	Vinko Pipan	"	400	—
4	Miha Trost	"	—	300
5	Franc Gulič	"	—	400
6	Josip Besednjak	"	300	—
7	Alojz Komel	"	—	—
8	Alojz Makovec	"	100	—
9	August Pipan	"	—	300
10	Andrej Štolfa	Volčograd	—	400
11	Josip Kukanja	Malidol	300	—
12	Josip Furlan	Tomačevica	400	—
13	Franc Pipan	Sveti	—	300
14	Alojz Kovačič	"	300	—
15	Peter Ipavic	"	400	—
Skupaj . .		2600	2400	

NAŠE OPAZKE

Ta je prevzel dne 4. februarja 1908 trte za vse skupaj.
Iz prvega izkaza, ki smo ga zadnjič priobčili, je razvidno, da je danes njegovo ime že drugič med naročniki. Izjavlja, da ni ničesar naročil, ničesar prejel, da o tem naročilu ničesar ne ve.
Iz prvega izkaza, ki smo ga zadnjič priobčili, je razvidno, da je danes njegovo ime že drugič med naročniki. Izjavlja, da ni ničesar naročil, ničesar prejel, da o tem naročilu ničesar ne ve.
Iz prvega izkaza, ki smo ga zadnjič priobčili, je razvidno, da je danes njegovo ime že drugič med naročniki. Izjavlja, da ni ničesar naročil, ničesar prejel, da o tem naročilu ničesar ne ve.
Iz prvega izkaza, ki smo ga zadnjič priobčili, je razvidno, da je danes njegovo ime že drugič med naročniki. Izjavlja, da ni ničesar naročil, ničesar prejel, da o tem naročilu ničesar ne ve.
Iz prvega izkaza, ki smo ga zadnjič priobčili, je razvidno, da je danes njegovo ime že drugič med naročniki. Izjavlja, da ni ničesar naročil, ničesar prejel, da o tem naročilu ničesar ne ve.
Ta naročnik, ki je dobil 400 trt, je trgovec v Švarovem posloju in nima nič zemljišča.
Ta je Švarov delavec.
Izjavlja, da ni o naročilu ničesar vedel in da ni ničesar prejel.
Ta Josip Furlan je najpremožnejši posestnik v Tomačevici in ima na razpolago lastne trte.
Ta je krčmar v Svetem.
Ta naročnik je učitelj v Svetem. Izjavil je, da ni o naročilu ničesar vedel in ničesar prejel, ker mu ni potreba namreč na prodaj lastne trte iz šolskega vrta.

Vsakdo naj pazljivo še enkrat prečita besedilo prošnji nad izkazom! Podpisani Josip Štrekelj prosi v imenu revežev, naj bi se jim podelilo brezplačno v izkazu označeno število trt iz državne trtnice. Na vsej tej prošnji, kojo smo z lastimi očmi vpogledali ni druge resnice kakor ta, da je sestavljena in lastnoročno podpisana po učitelju Štrekelju.

Istemu zdelo se je nevredno prej opozoriti pretvezne reveže, da prosi za-nje trte, kakor tudi pozneje izročiti jim za-nje prejete trte. Pa čemu tudi! Če je že kdo revež, da ne posede niti „kvarte“ zemlje, čemu mu bodo trte! Ali je trtorejec učitelj Štrekelj uže naprej vedel, da mu bodo zlorabljeni prosilci trte, kajih niti naročili niso, milostno darovali?

Toda šalo na stran! Stvar je preveč resna. Čeravno razvidi poznavatelj kraških razmer že iz rubrike „Naše opazke“ vse potrebno, hočemo vendar stvar tako razložiti, da bo lahko jasna tudi najbolj zabitemu naprednjaškemu „inteligentu“.

1. „Sopositelj“ Franc Budal, ki je prevzel dne 4. februarja 1908 trte za-se in za druge v izkazu podtaknjene prosilce, ni morda kak navdušen, novodoben trtorejec, ampak le plačan hlapac Štrekeljevega pobratima, Josipa Švara, bivšega župana. Torej je vsakemu jasno, koliko verjetnosti je na tem naročilu.

2. Martin Tavčar, Vinko Pipan, Miha Trost, Fr. Gulič, Jožef Besednjak in Jožef Kukanja so nam izročili pisane, podpričane in lastnoročno podpisane, oziroma podkrižane izjave, s katerimi potrjujejo: da niso trt ne naročili, ne prijeli in o naročbi ničesar vedeli. Te izjave ležijo pravilno urejene že na pristojnem mestu. Enako je izjavil ustno g. učitelj Peter Ipvacic v Svetem, da ni ničesar naročil, ničesar o naročbi vedel, da trt ne potrebuje, ker nima zemljišča ter da še sam proda trte iz šolskega vrta.

3. Pripomniti moramo, da se nahaja izmed tu navedenih podtaknjene prosilcev: Martin Tavčar, Vinko Pipan, Miha Trost in Jožef Besednjak že v prvem izkazu, ki ga je podpisal župan Volčič in da niso ravno tako ničesar vedeli o naročbi, a tudi ničesar dobili, čeravno so došle trte na njih ime tudi takrat. Izjave so že oddane na pristojno mesto.

4. Gosp. Alojz Komel je trgovec z bogato zalogo vsakovrstnega blaga v hiši bivšega župana Švara. Kako se bode začudil, ko bode zvedel, da je tudi zapisan mej podpore potrebne reveže. Prepričani smo, da se gosp. Komel niti zmenil ni za trte, ker nima zemljišča in se sploh za trtorejo ne briga.

5. Krono v izkazu je postavil Josip Štrekelj na zadnje mesto. Učitelj in poslanec Štrekelj bi sedel kar na tla, ko bi videl začuden obraz svojega stanovskega kolega, g. Petra Ipvacie, učitelja v Svetem, ko je isti izvedel, da je tudi on med naročniki — in da je prijet tudi on kot revež, 400 trti iz državne trtnice brezplačno!

Nepobitno dejstvo je tedaj glasom tega izkaza, da je došlo na Josipa Štrekelj potom Švarovega hlapca, Franceta Budala, 5000 trt, o katerih niso v izkazu podtaknjeni prosilci ničesar vedeli. Zato hočemo dati Jos. Štrekelj, deželnemu poslancu, potovalnemu učitelju za kmetijstvo in zaupniku c. kr. vin. nadzornika v Trstu, priliko na drugem mestu, da obrazloži: zakaj je trte potom tujih imen od vlade izposloval in kje so iste sedaj?

Gosp. Štrekelja bode pač pot obilil ko bode treba dokazovati, da je šla stvar popolnoma naravnim potom!?

Vsled obilnih pritožb kraških posestnikov opozorjeni so bili tudi pri namestništvu, da ni vse v redu glede razdeljevanja trt. Gosp. c. kr. vin. nadzornik obrnil se je torej za pojasnila na zaupnika vlade g. Jos. Štrekelj. Po dolgem molčanju — prešli so 3 tedni — odgovoril je isti, kakor čujemo iz zanesljivega vira, v nemškem dopisu (glejte ga na rodne naprednjaka, ki drugače ne more čuti nemške besede), da je vse v redu in da ni nobene pritožbe. — S tem je misil zaupnik Štrekelj, da je vse pokrito in vrejeno, precenjevaje svojo namišljeno uplivnost in uglednost.

Dr. Tuma in Gabršček razprta.

Kar smo mi pred leti prorokovali, to se je sedaj do pičice izpolnilo. Pisali smo uže l. 1901., da Tuma in Gabršček ne bodo skupaj dolgo oralci, kajti poznali smo ju predobro. In sedaj sta se Gabršček in Tuma skregala. Gabršček obklada svojega prejšnjega pobratima dr. Tuma, katerega je prej povzdigoval v deveto nebo s tistimi psovkami, s katerimi je obkladal svoj čas dr. Gregorčiča. Pravi mu v svoji „Soči“ političen klov, kamelion, koristolovec, hinavec, nehvalež, nepopoljšljiv grešnik itd. Od l. 1903. si nista Tuma in Gabršček odkrita prijatelja in Gabršček je Tumu zahrbino napadal v „Slov. Narodu“. Mi Gabrščeka dobro poznamo, poznamo njegovo razdvajajočo narav, njegovo samooblastnost, samodruživo. Kdor so ne klanja njegovi impertinensi arogantnosti, lop po njem v „Soči“ na tak način, kakor zna le Gabršček, oče prepira in razdvajanja. Tuma pa je človek, ki se nerad upogne vsemu terorizmu, vedeti hoče vse, vsak drugi ma je tepec, on zna največ, podkovani je v trgovini, v politiki, kauževnosti itd., vsi drugi ne znajo nič, obenem pa je mož ukazovalen in ne tripi poleg sebe katerega, ki bi si upal njemu ugovarjati. Taka sta torej pobratima Tuma in Gabršček.

Lansko leto in sicer meseca maja je napadel Gabršček dr. Tumu v „Slov. Narodu“ v dopisu, ki je bil datiran v Trstu. V tem dopisu pravi Gabršček, da je Tuma bivši velik Slovan, bivši liberal, bivši naprednjak, bivši narodni radikal in — smejajte se nebesa — bivši klerikal — prestopil v socialdemokratski tabor. Pravi dalje, da so Tržačani, ko je bil dr. Tuma v službi v Trstu, bežali od njega, ker je vsakega ozmerjal da je tepec, ki ničesar ne ve, da je lenuh, lahkoživec itd., on pa da je največji modrijan, razumnik. Tuma je zapustil Trst ne da bi imel enega prijatelja. Dalje slika dr. Tuma, kako se je usiljeval agrarcem, a so ga le-ti odslovili, dalje kako da je hotel ustanoviti novi dnevnik proti „Soči“ in „Narodu“ in kak visok aristokrat da je bil, a dne 1. maja da je korakal po goriških ulicah na čelu sprevoda, katerega so priredili socialisti. Vrgel mu je v tem dopisu še raznovrstnih psovk v obraz in končal: Dober tek stranki (socialdemokrati).

kraški), ki prebavi to kislo jabolko (namreč dr. Tumi).

Dr. Tuma seveda ni ostal dolžan odgovora Gabrščeku in mu je v „Rdečem praporju“ še precej stvarno odgovoril. V začetku popisuje svoj prihod na Goriško, kamor ga je zabil sedanji njegov preganjalec Gabršček.

Tuma pravi, da se je šlo l. 1900 za politično eksistenco Gabrščekovo in dal Gabrščeku vse svoje moči, in pravi: „Stal sem mu zvest ob strani, dokler ni sam prevzel političnega vodstva“. Tuma se je priznal za socialnega demokrata uže l. 1900 v neki seji izvrševalnega odbora narodno napredne stranke, a reklo, da Goriška še ni zrela za socialdemokrščanske nastope. — Nadalje popisuje Tuma, kako je Oskar Gabršček snedel dano besedo za časa državnozborskih volitev, da se umakne Tumi, ako ne bo slednji izvoljen v splošni skupini. Gabršček pa se je bal za Tumovo zdravje in Tumi reklo, da ga stranka potrebuje pri delu doma. Nadalje popisuje Tuma, kako je Gabršček preprečil znani kompromis. Takratna pogajanja je vodil namestnik grof Gočić, ki je obljubil popolno narodno ravno-pravnost v deželi, regulacijo Soče in Vipave, dobavo vode za Kras in Brda, podporo kmetijstvu itd. Tuma pravi: „Vsak količkaj pošten politik je moral to spravo sprejeti in dr. Gregorčič je to storil, a preprečil je vso zadevo Gabršček. Zavist proti meni in sovraštvo do dr. Gregorčiča sta odločila“. Potem piše Tuma, da je ustanovil „Trgovsko-obrtno zadrugo“, „Mizarsko zadrugo“, „Narodni sklad“, „Peščko in glasbeno društvo“ in reorganiziral „Goriško ljudsko posojilnico“ in vse to da je prepustil Gabrščeku, ki dela s temi zavodi kar se mu zljubi. Govori o agrarni stranki, ki je šla Gabrščeku na lim. Liberalna stranka bi pri dežavnozborskih volitvah gotovo propadla, da se ni zatekla za agrarni hrabet. Pri ožjih volitvah pa je prišel beračit dr. Treco za socialdemokrščanske glasove, ki so odločili zmago agrarnim liberalcem. Tuma končuje svoj miren odgovor, da liberalcem preti propad, iz katerega se ne redijo več. —

Gabršček seveda ni ostal dolžan Tumi odgovora in odgovoril mu je v „Soči“, kakor odgovarja navadno on, namreč s psovkami. Očita Tumi, da plije v skledo, ki ga je dobro zredila in utrdila na Goriškem, da ni mogel noben sedeti poleg Tame, a on, Gabršček da se je vedno potegoval zanj. Pravi: „Treba

je bilo le mojega privoljenja, malo dobrega želodenja in zadal bi dr. Tumi „milostni sunek“, ki bi ga bil čez noč odnesel iz dežela“. To je bilo namreč ob času, ko je počil razkol na Goriškem. O Tumi piše, da menja politično prepričanje z vsako luno in da danes proglaša za črno, kar mu je bilo včeraj belo ter osmerja vsakega brez milosti, kdor noč verjeti v tako menjavo od včeraj na danes. — Gabršček taji, da bi obstajal kak sklep, da mora Oskar Gabršček odstopiti kandidaturo Tumi v kmečkih občinah, ako bi Tuma ne bil izvoljen v peti kuriji in ponuja Tumi 1000 K, a to dokaze.

O znanih kompromisih, katere je vodil grof Gočić, pravi Gabršček, da on o teh nič ni vedel in da vendar šteje nekaj v narodno-napredni stranki in da bi ga moral Tuma o tem obvestiti. On ne veruje v te vladne obljube in Tamo zaškrkuje po svoje in mu pravi, da bi poteh kompromisih zlezel takrat rad v državni zbor, a da mu je to izpodletelo. Gabršček piše, da je bil Tuma radi tega silno jezen, in pravi: „Kakor se vidi, se Tumova jeza ni ohladila do danes ter še vedno sika proti meni, ker me smatra za glavnega krivca, da se mu ni posredil kompromis, ki bi koristil njemu, stranko pa bi osmešil in — uničil“. Dalje čita, kako je Tuma zbadal Gabrščeka zaradi neuspехov na političnem polju in reklo ob neki priliki Gabrščeku in dr. Stančiču: „Jaz sem po svoji duši — socialni demokrat, in ako imam danes stotisoč, se postavim na čelo socialni demokraciji“. Ko sta po teh besedah Gabršček in Stančič zapustila Tumu, je reklo dr. Stančič: „Ali se Tumi blede?“ Gabršček piše dalje: „Navedem nekaj podrobnosti, ki so značilne za presojo tega političnega klovna, ki je srečao objadral že vse cirkuse in konečno povsem obrabljen sopiba v zakotni špelunki svoje zadnje produkcije“. Dalje pravi o Tumi, da ni nič delal v dež. zboru v zadnjem času in da je glasoval proti dež. šol. zalogu in piše: „Bili smo vši konsternirani nad takim blaznim početjem dr. Tome“. Opisuje razne druge nastope dr. Tumove v dež. zboru in jih imenuje „Tumove neumnosti“. Potem pričuje Tumovo pismo, v katerem odlaga predsedstvo narodno-napredne stranke in je izroča Gabrščeku, ki v „Soči“ zdihuje: „Koliko boja j- bi bilo za Tumo!“ Gabršček sklepa svoj odgovor s klicem: Kje je bil dr. Tuma zadnjih 6 let? Kje je

tisto Tumovo pozitivno delo, o katerem je vedno govoril? Ko je tu in tam poskušal in ko so vse vrvi popokale, se je odkrila v njem zopet stara duša socialnega demokrata.

Tak je bil Gabrščekov odgovor. Tuma mu ni ostal dolžan odgovor, marveč mu je odgovoril v „Rdečem Praporju“. O tem pa prihodnjič.

Politični pregled.

Slovanski centrum.

V potek se je konstituiral Slovanski centrum. Dogovorila se je posebna organizacija skupine ter se izvolilo predsedstvo, obstoječe iz treh članov in sicer dr. Ivčević, dr. Šnsteršič in dr. Hruban. Slovanski centrum šteje 58 članov, in sicer ga tvorijo Jugoslovani, katoličko-narodni Čehi in Starorusini.

Skupna seja slovanskih članov sneksijskega odseka.

Vseh 22 slovanskih članov sneksijskega odseka ima v četrtek dopoludne skupno sejo, da se posvetujejo o solidarnem postopanju napram sneksijski predlogi. —

Jezikovne odredbe za Češko.

V soboto in v nedeljo se je bavil ministerski svet z zakonskimi načrti glede jezikovnih razmer na Češkem, katere namrava predložiti vlada poslanski zbornicu, že prihodnjo sredo.

Avstro-ogrško-Turška pogodba.

Veliki vezir je izjavil v soboto na sproti nekemu diplomatu, da bude Turčija gotovo vprejela dogovorjeno pogodbo s Avstro-Ogrsko in da je nade, da pride tudi med Bolgarijo in Turčijo do sporazuma.

Novice.

Naša postarna prijateljica, „Edinstvo“ je sedaj energično krenila na pozitivnega delovanja za kmeta. Z Goriškega prinaša članke, ki naj bi kazali velikansko zanimanje poliberaljenih agrarcev za gospodarska vprašanja, bistvu pa niso ti članiki nič drugega kaže hujskanje zoper poslance S. L. S.

Tako se bavi n. pr. z vprašanjem poti Velendol-Zapotok in se takoj obrazne ob naše državne poslance pisoč-

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega doma“

Poslano.

Tvrski Hedžet & Koritnik v Gorici.

Ker v Vajinom odgovoru z dne 23. m. na moje odprto pismo z dne 18. t. n. nista objavila resnice, hočem podati Janes bolj jasno sliko cele zadeve javno - li potres!

Sedaj omenjata, da je Vama g. J. poročal o neki stranki, katera je bila pri meni in ker ni našla zaželjenega blaga, je prišla do Vaju in vprašala: „Imaš zoper novo podružnico v Raštelju?“ Kar se ji je odgovorilo, da ne. Ta žalina trditev je pa popolnoma v protivovju z Vajinim pismom z dne 9. t. m., katerem pravita sledi: „Te dni se je glasila neka stranka, katera se navadno poslužuje pri nama. Mimo Vas grede vidi ospoda, katerega je videla poprej prima v kondiciji. Vpraša ga, ako je to najina prodajna, nakar se ji je odgovorilo „da“, z opazko, da je vseeno, kupi tu ali tam in seveda poslana je bila pri Vas. Ako stranka ni doha zaželjenega blaga, kako trdita, da je postrežena pri meni (Laz). Omenjata istem pismu, da Vama je stranka na zpolago eventualno za pričo!“

Razvidno je torej iz gornje vsebine, g. J. K. nima v zadevi nič opraviti, niti stranka se je oglasila pri Vama ne g. J. K. Ko sem pa jaz v svojem pismu z dne 11. t. m. zahteval ime iste stranke, napram kateri se je baje eden bojih g. uslužbencev izrazil, da je moja g. Vajina, in jo imata Vidva na razpolago — sta mi mesto istega dala pismeno avto, da naj z g. J. K. poravnam celo var, ter poslala g. J. K. k meni. Jaz im Vaju pa v svojem dopisu z dne 12. m. nato ponavljal, da nimam z g. J. K. cesar opraviti, ampak z Vama, kajti dva sta mi predbacila že omenjene sede v pismu z dne 9. t. m. in Vidva mi rekla, da imata stranko na razpolago, mimo to da danec iščeta. (Torej zoper laž) Vodarjal sem, da objavim zadevo javno, to mi v treh dneh ne dokazete trditve ker sta v Svojem z dne 18. t. m. izjavovala g. J. K. kot nezanesljivega moč v govoru in obnašanju (kako morete imeti takega moča v trgovini?), ter želite, da še malo potrpiš, da se obrnete direktno do stranke, od katere naslov je J. K. izgubil pa se ga je kot nezašljiv od Vas imenovan zoper spomnil, mi potem vsebino strankine izjave ročata.

Cakal sem nato iz lastnega nagiba pet dni, kajti nezmyselno je pravzaprav čakanje, ako je stranka na razpolago. Ker mi pa po petih dneh nista nič ročala, sem imel jačen dokaz, da ne sta nič in daje to Vajino rovanje proti mi le iz zlobnega namena — meni dovoliti — to pa imenujem jaz nemno obrekovanje napram mojemu deletu in mojim g. uslužbencem ter ne sam niti minuto več iskanja stranke, ker lahko iščeta do zadnjega dne. — pa objavita še enkrat neresnicu, sem iskal zadoščenja drugim potom. Ves Vajin odgovor — gola laž na pritišnjena!

Franc Ravnikar.

Dostavek: Ker od Vaju tako mali rudeči gospod ni s tem v nizvezzi, Vaju prosi, da ga pustita na pri miru, sicer objavi, kako je Vas, Hedžet, vaš g. J. K. proti nam tituli, ter Vas pozdravlja

„mali rudeči gospod.“

Gorica, 26. januarja 1909.

Odlkovana **mizarska** delavnica
s strojnim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.
Zalog a pohištva iz lastne delavnice.

Izdeluje
cerkvena dela,
spovednice,
klopi, okvirje,
klečalnice itd.
Vsakovrstna
dela za stavbe.

Prodajo se

ORG LJE

z 2 registrom v obliki harmonija
v dobrem stanu. Pripravne so za
učenje. Cena 80 kron. Več pove
Ivan Kacan, Otalež 190 p.
Cerkno. M M M M M M M M

Priporočamo

sl. občinstvu v mestu in dežel
posluževati se tvrdke

J. Medved

v Gorici Corso Verdi

pri nakupu izgotovljenih oblek,
kožuhov, klobukov in črevljev tako
za možke kakor ženske.

Izbera je velikanska

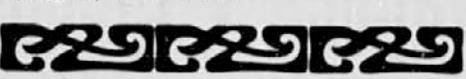

Kinematograf Salon Central.

**Veliki električni
BIOSKOP**

Internacionalno gledišče, živedih, govorečih,
pojodi in igrajočih podob. Umetniško in tehnično
vodstvo: Arhitekt A. Tscherner.

Predstave ob delavnikih ob $5\frac{1}{2}$,
7 in 8 uri zvečer. V nedeljo predpoldne
ob $11\frac{1}{2}$ uri predp., popoldne ob 2., 3.,
4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Rašela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovati se niranberškega in
drobnega bagater tkanin, preje in nitij.

Potrebščine
za pisarne, kadilce in popotnike.

Najbolje šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine
za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:
semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zalog za kra-
marje, krošnjarje, prodajalce po sejnih
in trgih ter na deželi.

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica,

Gospodska ulica 1

Raštej 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in
otroke. Naročila z deželi se po pošti raz-
pošiljajo. Cene zmerne.
Edino zastopstvo najboljšega čistila za
črevlje in usnje v prid družbe sv. Cirila
in Metoda.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih
priznanih vinogradov; potem s pylzenjskim pivom „prazdroj“ iz slovečne češke
„Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza
Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkih in steklenicah; z domačim pristnim tropinovcem I. vrste,
lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja
po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrskih
države v sodih od 56 lit. naprej franko
goriška postaja.

Cene zmerne.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z znakom sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč
teh kapljic je ne-
prekosljiva. — Te
kapljice uredijo
redno preba-
ljanje, če se jih
dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. — Okrep-
šelodec, storč, da
sgine v
kratkom času omotica in
čutna lénost (mrivost). Te kap-
ljice tudi storč, da človek raje je

Cena steklenici 60 vin.

Naznanilo preselitve.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem

preselil

svojo krójaško delavnico in
trgovino z izgotovljenimi
oblekami iz Tekališča Jos.
Verdi št. 33 v lastno hišo

Tržaška ulica št. 16.

(„lik Malega doma“)

Obenem naznanjam, da sem
vpeljal v svojo delavnico
tudi telefon št. 150, da
zmorem hitreje postreči svo-
jim cenj. naročnikom in od-
jemalcem.

Priporočam se za blagohotno
naklonjenost in bilježim
z odličnim spoštovanjem

Ant. Kruščić.

Prodajalna Katoliškega tisk. društva

Trstu

pr veliki pšti — ulica delle P ste št. 9.
se priporoča za nakup
raznih molitvenikov, kipov, križev-
rožnih vencev, podob malih in ve-
likih, svetinj, cerkvene obleke, vo-
ščenih sveč, pisarniških potrebščin
i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Za časa sv. misijona lepe misijonske
podobice z slovenskim besedilom.
Ob 50-letnici mašništva sv. Očeta:
podobe Pija X. na platno z lepim
okvirjem.

Zaloga tisk vin za častite župne urade.

Za obilo naročil in obiska od če-
gg. duhovnikov kakor p. n. občinstva
se priporoča z velespoštovanjem

„Katol. tisk. društvo“
TRST.

Štev. 342

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil IV. četrtek, t. l. mesec v
oktobra, novembra in decembra 1907,
začne v

ponedeljek, 8. marca 1909,

ter se bo nadaljevala naslednje de-
lavnike in sicer četrtek in pon-
edeljke, od 9. ure zjutraj do 1. po-
poludne.

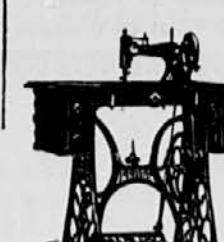
Od ravnateljstva zastavljalnice.

V Gorici, 28. januarja 1909.

**Podpisani ima novo veliko
zalogo raznovrstnih**

šiv. strojev dvokoles

Cene nizke.

Poverjen je meni tudi
glavni zastop z zalogo
k metijskih strojev
od prve slovenske to-
varnebraiov K. & R. Je-
žek, Blansko.

Prodaja tudi plajše
za dvokolesa, komad po

K. 6 in za višje cene.

Prodaja tudi dvoko-
lesa novega modela
trpežne z prostim te-
kom. Jamčim eno leto.

Cena K 158.

Priporoča se slav. občinstvu za
naklonjenost

Jos. Dekleva,

Gorica via Municipio št. 1.

Odlikovana pekarija

In sladčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega
pekiva, torte, kolače za birmance
in poroke, pince itd. Prodaja
različna fina vina in likerjev na
drobno ali v orig. buteljkah. Pri-
poroča se sl. občinstvu. Cene
jako nizke.

Delavnica cerkvenih posod

in cerkvenega orodja

F. Leban

Elio,

Mljetnik ulicatu. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkevih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošila franko.

J. ŠULIGOJ
urar c. kr. državne zeležnice
v GORICI, Gosposka ulica št. 52.

Restavracija
"CENTRAL"

ulica Josipa Verdija 32.

Podpisani gostilničar naznanja g. goštom in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svoje trgovine jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlone, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, Istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Nlijseče prve in druge vrste, namreč ob $\frac{1}{2}$ kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidarsič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Pričakujem obilnega poseta.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Novič,
gostilničar.

Zaloga.

Podpisani priporoča p. n. občinstvu v mestu in na deželi svoje

trgovino z lesom, cementom, peskom, drvmi in ogljem na Volčjidragi pri postaji c. kr državne železnice.

Josip NARDIN, trgovec.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrirana zadruža z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ (štiri in pol od sto)

Posojila se bodojo dajala članom:

- na vknjižbo po $5\frac{1}{4}\%$ (pet in en četrt od sto);
- „menico ozioroma poroštvo po 6% . (šest od sto.)

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsach 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svoje trgovine jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlone, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, Istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Nlijseče prve in druge vrste, namreč ob $\frac{1}{2}$ kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidarsič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

VIKTOR TOFFOLI

GORICA

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter	
Jedilno fino	K 1·04
istrsko	„ 1·20
Corfu	„ 1·20
Puglie	„ 1·28
Jesih vinski	najfinješje „ 2·
	Milo in luči.

Priporočam č. duhovščini in cerkevnim oskrbništvtvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 20 in via Seminario 10.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem
KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za straniča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno kroho nagrade izplačava vsakemu, kdo dokaze potrdili najine nove amerikanske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Poprava in komisija zaloga dvokoles in šivalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilne ter vsakovrstne plošče, zastopnik automata za gostilne in vsakovrstnih kmetijskih strojev.

Stara dvokolesa se emajljajo po ceni z ognjem pri

BATJEL-ii Gorica Stolna ulica 3 – 4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. — Novi slovenski ceniki franko

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. (Medyatova hiša)

zavaruje

- proti požarni škodi vsakovrstna polsopja, zvonove, premičnine in pridelke;
- proti prelomom zvonove, in
- za življenje ozioroma doživetje in proti nezgodam

Edina domča slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!

da je vedno ni končana stvar radi zgradbe ceste Golobrdo-Brito, seveda po nemarnosti državnih poslanec, „kajti ako bi kdo žel k dotičnemu referentu, bi bila reč gotova v 24 urah“.

Na to neumno klepetanje odgovarjamo to-le:

Naša državna poslanca dr. Gregorčič in Fon nista bila enkrat ampak prav mnogokrat na ministerstvu radi vprašalne ceste; že leta 1907 je poslanec Fon vložil v državnem zboru interpelacijo, v kateri je pozivjal vlado, naj nadaljuje pričelo zgradbo ceste; naša poslanca sta opstovano posredovala tudi na tržaškem namestništvu.

Vseh je bil popolen: Vsi ljudje v onih krajih vedo za to, samo „Edinost“ capija za dogodki. Žalostna postava! A tako se godi, ako se hoče koga po sili blati!

Imeniki za nove deželnozborske volitve? — Dobili smo več vprašanj z dežele, ali je res, da so dobila županstva nalog, da razpoložijo volilne imenike za nove deželnozborske volitve. Na to odgovarjam, da nam o tem ni nič znanega, pač pa nam je znano, da je izdal goriško glavarstvo in najbrže tudi druga glavarstva, na županstva okrožnico, da razpoložijo volilne imenike za drželnozborske volitve. To pa se godi redno vsako leto. Županstva morajo imeti pripravljene volilne imenike za drželnozborske volitve vedno in to za slučaj razpusta državnega zabora. — Ti imeniki niso v nobeni zvezi z volitvami v deželnem zboru. Ljudstvo je krivo razumelo razglate županstev na občinstvo. Porocajo nam s Krasa in iz vipavske doline, da naprednjaki vsled tega razglaša uže agitirajo med ljudstvom za nove deželnozborske volitve, o katerih ne ve noben dosedaj, ali se bodo sploh letos vršile. — Toliko v znanje in ravnanje našim somišljenikom.

„Naša mladina“! Članek pod tem naslovom, katerega smo priobčili v predzadnji št. „Prim. Listu“, je močno spekeljate, katerim je bil namenjen, v prvi vrsti seveda „Soča“. Vskipela je vsled britkih resnic, katere smo navedli v omenjenem članku. Čutila se je močno prisadeto. Posvetila je našemu članku uvdni članek kot odgovor, v katerem pa ni nič odgovorila, marveč se zvija na razne nadine. Mi vetrjamo do pičice pri tem, kar smo pisali v omenjenem članku. Našo mladino zastrupljajo v prvi vrsti liberalna društva po deželi, v katerih se berejo brezverski in drugi nemoralni spisi in časniki, kjer se plesa, rogovili proti veri, duhovnom, sv. zakramentom

LISTEK.

Mlin ob Nadiži.

Idila. Spisal Jos. Košanov.

(Dalej.)

II.

Vistem času, ko se godi naša povest, je prišel službovat v Kot finančni stražnik Žarič. Lepe zunanjosti je bil in ljudem se je spodenka prikupil. Toda tekom kratkega časa ga je ljudstvo spoznalo in nič več dobrega ni mislio o njem. Očetje in matere so govorili: „Pustite ga pri miru, niti besede ž njim!“ Videli so namreč, da je tako razposajen in da uganja stvari, ob katerih se mora zgražati vsak človek, ki misli že pošteno.

In dobro je, da so delali ljudje tako napram njemu. Ker globokega zaničevanja so vredni ljudje, ki prihajajo med naše ljudstvo in ga hočejo s tem dvigniti na višjo stopinjo, da ga nравstveno uničujejo.

Ta financer je bil tudi eden takih. Videl je, da v vasi ni razen župnika in učitelja drugih izobražencev, zato je hotel nastopati on kot tak s svojimi tovariši. Ljudstvo je neumno in uganjamno lahko

itd. Ali more to „Soča“ tajiti. Pogledat naj gre na deželo posebno ob nedeljah popoludne in videla bode, kake privržence ima. To je sad čitanja liberalnih listov, to je sad tistih, ki pišejo v liberalne liste, in ako liberalna mladina pada v kake neljube zanke, so krivi tega tisti, ki širijo tako moralo med mladino. Oni bi morali stati pred sodiščem, ne pa žrtve njih naukov.

Gori! Pomagajte! brošurica, ki poljudno in razumljivo obdeluje vsestransko to prevažno vprašanje, se najtopleje pripomore mladini in vsem mladino ljubečim Slovencem. Dobiva se v „Narodni tiskarni“ v Gorici po 20 v komad.

Slov. „Alojzijevišče“ v Gorici. — Z začetkom II. semestra bode v „Alojzijevišču“ izpraznjenih nekoliko mest. — Prosilci naj predložijo tozadevne prošnje vsaj do 18. februarja t. l. samo na odbor slov. „Alojzijevišča“. Potrebne priloge: 1. Krstni list, 2. šolska spricvala, 3. ubožni list, 4. zdravniško spricvalo za šolsko rabo, 5. pripomočilo duhovnega pastirja (katehet). Za eventualno povrnitev spisov naj se priloži prošnji znamka od 20 v.

Kmečke zveze na Kranjskem so sklicale za minilo nedeljo shod v Ljubljano v veliko dvorano „Union“, na katerem se je razpravljalo o vladni predlogi socialnega zavarovanja za starost in cnevnost. Udeležba na shodu je bila velika in vstop je bil dovoljen vsakomur. Na shodu je prišlo tudi mnogo nasprotnikov S. L. S., ki so skušali shod motiti ali celo onemogočiti, kar se jim pa ni posrečilo. Na shodu so govorili dr. Šusterič, ki je shodu predsedoval, dr. Krek, dež. poslanec Mandelj in več drugih kmetov. Kmetje so s soglasno izrekli proti takemu vladnemu predlogu o starostnem zavarovanju, ki bi dal 65-letnemu kmečkemu možu le 90 K na leto podpore. Kmetje so z ogordjenjem protestirali proti temu vladnemu predlogu in pozvali poslanec S. L. S. naj zastavijo ves svoj upliv v to, da se taka predloga prepreči in raj se druga, nova, boljša in ugodnejša napravi, ki bo res v podporo kmečkemu delavskemu ljudstvu. Poslanci so se izjavili, da stoje za svojimi volilci.

Nauk o knjigovodstvu. — Katolička Bukvarna v Ljubljani je založila knjigo: Knjigovodstvo II, spisal Ivan Podlesnik. Cena vezani knjige je 6 K 20 H. Knjiga opisuje najmodernejše knjigovodstvo, kakor ga rabi „Zadržna zveza“ v Ljubljani, „Goriška zveza“ v Gorici in „Gospodarska zveza“ v Istri. Po-

z njim, kar hočemo, so bile njegove misli. —

Tovariši financi, ki so bili bolj pošteni, so mu sicer odsvetovali začenjati kake neumnosti, ker so poznali že dobro ljudi v Kotu. Ob njih besedah je Žarič skomizgnil z rameni: „Bomo videli!“

Prej ko je prišel Žarič v Kot, je služboval v precej oddaljeni vasi blizu mesta. Tam je pač živel, kakor se mu je zljubilo. V službi se je seznanil z nekim dekletom, ki je bilo jako ubogo. Mati ji je umrla že v zgodnji mladosti in oče se potem ni brigal dosti za njo, ker je hodil dan za dnevom po delu. Ona je bila, ko je končala šolo, vedno doma in kaj šivala. In tako se je zgodilo, da se je seznanil Žarič z njo, govoril ji sladke besede, kot je znal, obljubil ji zlate gradove in raj že na zemlji. Neškušena Katarina — tako je bilo dekletu ime — mu je pač vse verjela in vsemu temu je sledilo, da se mu je dala samo sebe —

Žarič je imel potem dovolj. Od istega časa naprej jo je vedno redkeje obiskoval in nekoč je prišel nek drug financer in ji povedal s pomenljivim na-

leg naukov v knjigovodstvu, vsebuje knjiga tudi sledeča dva oddelka: Konverzija uknjiženih dolgov in Blagovni promet posojilnic po raiffeisenškem računu. Čitatelj najde vse za zadružništvo, posojilništvo in knjigovodstvo potrebne nauke. Vsebina je zelo bogata. Razlagajo je kratka in jednata. Knjigo pozdravljamo in pripomore prav toplo vsem, ki se bavijo z zadružništrom in posojilništrom, zlasti voditeljem naših posojilnic v mestu in na deželi. Sežimo vso pridno po nji!

Novi predsednik višega sodišča v Trstu. Cesar je predsednikom višega deželnega sodišča v Trstu imenoval sedanega dvornega svetnika najvišega sodnega in kasacijskega sodišča Augusta Jakopiča. — Novi predsednik višega deželnega sodišča je bil kakor sin davčnega uradnika rojen v Kanalu leta 1848 in je brat pokojnega dr. Jakopiča. Površenih juridičnih študijih leta 1871 je vedno služboval v področju tržaškega višega deželnega sodišča dokler ni bil leta 1903 pozvan k najvišemu sodišču na Dunaju. — Med drugim je služboval Jakopič tudi na Goriškem in sicer kot sodni pristav v Ajdovščini in kot okrajni sodnik v Boču.

Novi predsednik deželnega sodišča v Trstu. — Cesar je imenoval za predsednika tržaškega deželnega sodišča višesodnega svetnika Josipa Milovčiča. Milovčič je rojen v Vrbeniku na otoku Krku leta 1854. Leta 1887 je bil imenovan okrajnim sodnikom v Cerknem in 1890 v Tolminu. Leta 1897 je postal svetnik na okrožnem sodišču v Gorici in leta 1904 je bil imenovan svetnikom višega deželnega sodišča v Trstu.

— Za po potresu ponesrečene Italijane se je nadalje nabralo po cerkvah slovenskega dela dežele: V Štorencu 16 K, na Očici 40 K, v Dornbergu 21:20 K, v Sv. Križu 9 K, v Tolminu II. izkaz 54 K, v Opatjemselu 30 K, v Mirniku 8:50 K, v Batah 10:34 K, v Branici 10 K, v Logu 12:20 K, v Biljah 12 K, v Kronbergu 12, v Ravnici 13:62.

Listnica uredništva: Iz Kostanjevice, s Planine, iz Grgarja, izkaz darov, spis o svetogorski M. B. ter še mnogo druge tvarine: Prihodnji!

Listnica uprave: Jakob Janež, Chicago: Denar prejeli: Hvala lepa!

G. Ivan Leban, Poljubinj: Lepa hvala za Vaš trud! Se Vam priporočamo i za nadaljnje delo!

smehom, da je Žarič premeščen v Kot. Pisala mu je od tedaj večkrat, a odgovori so bili jako redki in nadve mrzli. Reva je obupavala in lila grenke solze spoznanja, kess, a prepozno.

Nekega dne je zaklel Katarinini oče v borni sobi polrazpale koče: „Vlačuga! Da se mi poheres, nič več te ne trpm pod streho!“ To je rekel in jo zavil v bližnjo gostilno, kjer se je napolil od jeze. Holi pa je jokala in klicala prokletstvo na njega, ki se je igral z njo, neskušeno in nepoznajoč življenja. V zibelki pa je zdaj pa zdaj zaplakalo nežno dete — Rožica.

Dan za dnevom je moral zapeljana reva poslušati kletve in grožnje. A trpela je. V tem času pa je dozorela v njej misel: „Otroka nesem tja gori v tiste kraje, naj mu bo vsaj vedno pred očmi njegov velik greh in ga mogoče to spreobrne. Jez pojdem čez morje v Aleksandrijo in bom živel tam neomajeno pokoreč se za greb, storjen iz ljubezni in v nevednosti in delala bom, da bo imela moja sirotica kaj v življenju.“

Sklenjeno, storjeno.

Tri meseca je bila stara Rožica in

Mesne novice.

m V tork, dan 9. t. m. bo v prostorih „Slov. krč. soc. zveze“, Gospoške ulice 6, javno predavanje. Predava č. g. dr. Josip Srebrnič o razmerju države in žole. Začetek bo točno ob 8h zvečer. Udeležite se v obilnem številu.

Razbit shod. V ned. se je imelo vrati zborovanje „Delavske narodne organizacije“ v Gorici v prostorih g. Gorjance na Kornju. Na zborovanje pa je prišlo več socialnih demokratov, ki niso pustili govoriti govornikom v prilog „Nar. del. organizacije“, vendar česar se shod ni mogel vrati. Vpitje je bilo veliko na obeh straneh. Socialni demokratje so se na vso moč potegovali za dr. Tumo in vpili: „Živio Tumo“, nasprotinci pa „Doli s Tumo“.

Iz goriške okolice.

g „Kmečka zveza“ za gorško okolico vabi svoje odbornike in zaupnike na zaupno posvetovanje, ki se bo vrnilo po odborovem sklepu prihodnji četrtek, t. j. 11. februar ob 1h popoldne v prostorih restavracije „Central“. Predmet posvetovanju: 1. Vladni zakonski predlog o starostnem zavarovanju z ozirom na kmečki stan in o okuženih živinskeh boleznih. 2. Politični položaj v deželi.

Vstop je dovoljen samo odbornikom in zaupnikom „Kmečke zveze“.

Vabilo na veselico, katero priredi „Slov. katol. izobraževalno društvo“ v Grgarju dne 7. februarja t. l. ob 4 uri popoldne v dvorani gosp. Andreja Miljavec, gostilničarja v Grgarju. — Vstopred: 1. Zajc: „U boj“, poje moški zbor, 2. „Kmet in fotograf“, žaljiv prizor, 3. Janez Lahnar; „Ženin Kos“, poje moški zbor, 4. Drag. Vodopivec: „Ženin Miha“, žaljiv prizor, 5. Janez Lahnar: „Bratje! v kolo se vstopimo“, poje moški zbor, 6. Ivan Štrukelj: „Črevljak“ veseljota v 3 dejajnih. Vstopnina: stojčič 40 vin, sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 70 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo, ker je čisti dobiček namenjen za društveno zastavo. K obilni udeležbi vabi odbor.

g Lokovec. — Kako se neki „Soča“ hvali in je ponosna nad lokovškimi liberalci, češ, da niso slabí ljudje! Ljuba bistra „Soča“, ko tako zmagonosno deče skozi kanalsko dolino, kreni le za hip na levo in prepričaj se na c. kr. sodišču, kakor ljudi imata in s kom se ponataš. Tam bodeš tudi izvedela marsikaj. Mi dobro vemo, kako bistra „Soča“ po vsaki nalinji nevihti iz vsake, bodisi že tako

mati se je napotila z njo proti Kotu. Ko je opravila tam gori svoje delo, kakor smo videli, je odšla proti laškemu Vidmu in od tam v Trst, da si zaslubi že prej potinno za Aleksandrijo.

III.

Okoli štirih se je mlinar vzbudil, pomel si oči in vstal. Nato je odpril vrata in pogledal proti nebu. Izraz zadovoljnosti mr. je švignil čez obraz. „Lepo vreme bo. Danes in jutri pa pospravim seno“. Tako je mislil, stopil čez prst do vode in se tam umil. Potem pa je vzel raz zid koso, ki jo je prejšnji dan sklepal, del oselnik za pas in odšel proti Bregu. Nedaleč od mlina se je vstavil, vzel oslo in začal brusiti koso. V jutranji polumrak je zazvenelo brušenje kakor vest o novem dnevu. V bližnjem gromovju se je vzbudil rumenokljuni kos, zaživil svojo jutranjo pesem in odletel iskat hrane.

In kosa je tudi zaživila med travo in mlinar je stopal zadovoljnega obrazu zanjo, prav kakor pravi narodna pesem:

Jaz pa prav počasi
jo režem in kosim...

ostudne in umazane vode iz hribovskih žrel, ki se na pogled vsakemu studi, vendar vse pogolne, da je le struga poln, ne meneč se za to, da se že sama omaže. Slavna „Soča“ meni, da njen liberalne pristaše hočejo „klerikalni podrepniki“ osmešiti; to le ti, bistra „Soča“, pravi, ko svoje liberalne pristaše le z železimi načniki gledaš, mesto s steklenimi. Vemo, da „Soča“, šegeta po grlu, ko vidi „Prim. List“, ko se tako lepo razvija in kaže v čudni luđi liberalce. Zato pa, nsmiljena „Soča“, ko pereš lokovško „naprednost“, zakaj ne bi raje naprednim Lokovčanom posala „naprednega“ duha, da bi jim zvedril ono med ušesi. „Soča“ pravi, da lokovški liberalci misljijo s svojo glavo. To je res. Torej če bi jim bila „Soča“ prisodila pravočasno na pomoč, ne bi jim bilo treba v potrošti denarce štetiti... „Klerikalni podrepniki“ jih pa rajše zase pribranijo. — Tudi teden so mislili s svojo glavo lokovški „naprednjaki“, ko jih je kanarček z rdečo torbo v kljunu in z rmeno klečko na repu vbežal v bližnjo vas.... Da se zavedni Lokovčani smejejo, je tudi res, pa „Soča“ misli, da ne „naprednim“. . . Ako pa je „Soča“ le že radovedna, dej bodoemo že bolj natanko razložili, kake pristaše ima v Lokovcu. Menda zadenemo pravo, če rečemo, da se jih sramuje. . .

g Lokovec. — V nedeljo dne 24. jan. je bilo v našem „Kat. slov. izobraževalnem društvu“ predavanje o Italiji, o ljudeh, o življenju, o groznem potresu itd. Predaval je gosp. kurat. Gosp. kurat je imel uže veliko predavanje, zekar mu izreka odbor iskreno zahvalo!

Odbor.

g Novoželezniško postajališče se zgradi v Št. Petru na progi bohinjske železnice in sicer tam, kjer se združita vipavska in bohinjska železnica. V soboto se je vrnil komisijski ogled na licu mestu.

Iz ajdovskega okraja.

a Iz Gorenje Branice. — Kakor povod, tako tudi pri nas imamo ojstro in suho zimo. — Dne 25. januvarja smo imeli Braničarji to čast, da nam je Gabršček poslal ponujat rilčesto babo „Soča“, pa mi zavedni Braničarji jo dobro poznamo po klepetanju, valed tega smo jo z veselim srcem Gabrščeku nazaj v naročje poslali. Gabršček, mi se dobro spominjam preteklega časa, kakšen sad so vaši časopisi v Branici obrodili: samo sovraštvo in prepri. Vsled tega pa vam svetujemo, da vašo kramo ponudite kje druge, ker tukaj pri nas imate malo ali pa prav nič upanja za „glifi“.

Braničar.

Iz Rihenberka. — Prihodjo ne-delo dne 7. februarja predi „Krč. soc. izobraževalno društvo“ v Rihenbergu

skoptičko predavanje ob 3 in pol ur na Kresiji v dvorani g. Fr. Pečenko. Pristop imajo tudi nečlani proti plačilu 10 vin. Predavanje, ki ga bodo pojačevale slike s skoptikonom, bo lepo in zanimivo. Zato vabi k obilni udeležbi odbor.

a Selo. — Za cerkvenika je bil imenovan od strani občinarjev Ivan Bavčar, sin pok. Andreja. — Usiljeval se je neki Čeko, hud liberalec, katerega so pa občinari poslali kotle „fukat“. Cerkvenštvo je uže od starodavnih časov v rokah te družine.

Iz kanalskega okraja.

k Iz Deskelj. — V nedeljo, dne 31. januvarja je predaval v našem „K. s. izobraž. društvu“ g. Ivan Marinčič, knjižničar, o časopisu in o knjižnici.

14. t. m. bomo imeli veselico s prav zanimivim vsporedom. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Iz cerkljanskega okraja.

c Cerkno. — Cerkveno-stavbni odbor je bil v velikih skrbih, ali se bo oglasil kak mojster, ki bi sprejel popravo stolpne strehe naše župne cerkve na podlagi že dvakrat uradno potrjenega proračuna. Domači g. stavbenik je izjavil, da je proračun brezpogojno prenizek in pomankljiv. Mi mu tudi verjamemo in smo celo prepričani, da bo dobil naš stolp nov klobuk le pod pogojem, da se dobi les zaston! Upamo pa, da se bodo dobila dobra srca mej našimi kmeti, ki ga imajo na razpolago in da naše ponosne župne cerkve sv. Ane stolp dobi že to leto nov, modern klobuk! Sedanji je v resnici star in nedostenjen, kakor klobuk kakega korotkega vandrovca! Kakor čujemo, bi bil voljan prevzeti delo pod gornjim pogojem neki mojster naštran Blegaša na Kranjskem. Cerkveno-stavbenu odboru želimo v tem oziru obilo sreča! —

c Planina. — Naš krčmar se je izneveril načelom svojega očeta in lasta svojega, oba v Podplečem na Kranjskem. Imenovana sta moža pristno krčanske korenike, odločna pristala S. L. S. na Kranjskem, koji sta v zadnji volivni borbi pomagala do zmage! Naš krčmar pa hoče, kakor se javno govoriti, vdinjati se pri Mihajnu-Andreju Pušiu in njim na ljubo sprejeti pod svojo streho liste liberalnega bralnega dr.: „S. narod“ itd. G. Jaran! Ali ne veste, da je „S. narod“ list, ki se vsak pošten kranjski kmet odkašja, ko ga ogleda ali čuje imenovati, pa pljune ob tia rekoč: Fej!?

c Police. — V ponedeljek smo kopali vzor mladeniča Antona Hvala. Bil je ubog, a delaven, varčen, naravnost izgleden in za to tudi obče čisljen, kar je izpridel njegov pogreb. Bil je izvraten

pevec in vodja domačega cerkvenega pevskega zbora. Blagemu mladeniču — bodi pobožen spomin! —

c Straža. — Nekdo se je norčeval iz nas, da smo šli v predpstu k sv. obhajilu. Mi bi od istega radi izvedeli, kaj je bolj častno, iti v predpstu k sv. obhajilu, ali pa iti v predpstu v „keho“? Stražki fantje.

Iz folminkega okraja.

t Volarje pri Tolminu. — Katoličko slovensko izobraževalno društvo predi zabavni večer dne 7. februarja: V pred. 1. „Gozdič“, mešan zbor; 2. „Ženin M. ha“, igrokaz; 3. „Lastovkam v slovo“, mešan zbor; 4. „Pri gospodi“, igra; 5. „Soči“, deklamacija; 6. „Kmet“, fotograf, žaljivi prizor; 7. „V mraku“, deklamacija; 8. „Hišica“, mešan zbor. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina za člane 10 vinarjev, za nečlane 20 vinarjev. Čisti dohodek je namenjen za nabavo novega harmonijs. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

t Dol. Tribuše. — Prvo javno predavanje, s katerim stopa naše društvo med svet, je dobro učinkovalo na ljudstvo. G: župni upravitelj je v svojem govoru, v katerem je to bestjo (liberalizem) dobro naslikal, splošno navdušenje za dobro stvar razvnel. Posebno se je ljudem do padlo, ker jim je vsako posamezno besedo, ki jim ni bila razumljiva, poljubno razložil. Pričakujemo v kratkem posvetnega govornika iz Gorice, katerega govor hočemo v velikem številu poslušati, kakor prvi. Naprej!

t Poroka. — Pri Sv. Luciji se je poročil 3. februarja zvest naročnik „Primorskega Lista“, gospod Ivan Jermol z Brda z gospico Marijo Štrukelj od Sv. Lucije. — Obilo sreče in božjega blagoslova mlademu paru!

Iz komenskega okraja.

km Temnica. — Občinske volitve so se vrstile prejšnji pondeljak in torki in končale s popolno zmago S. L. S. in sporazom Stepančičeva županove stranke. Vsi, župan in trije podžupani, so propadli. Novi, deloma mladi in delavni možje stopijo v starešinstvo.

Čas je že bil, da se po 24 letih razmere v občini enkrat spremene in uprava občine pride v druge roke in se občinstvo nekoliko oddahne. Sava vrilm volilcem!

Državni zbor.

Včerajšnja seja poslanske zbornice je bila skrajno viba. Kakor je bilo že naznanjeno je predložila v včerajšnji seji vlada poslanski zbornici jezikovne zakonske načrte za Češko.

Koj, ko je vstopil v dvorano ministarski predsednik Bienerth, pričeli so

češki radikalci kričati: „Proč z njim!“ zvonili so na kolesarske zvonce, vrteli drdre in bili po pultih. Kljub temu je Bienerth začel govoriti, a češki radikalci so tako razsajali, posebno Lisy in Choc, da ni bilo mogoče v njegovem govoru razumeti niti besedice. Ko so nemški krč.-socijalci Bienerthu parkrat poploskali, je postal hrup nepopisen. Bienerth je rekel, da stojimo ob resnem preobratu: ali naj narodni boj še dalje kot dolgo trajna bolezni mori vse javno živiljenje, ali naj se razmere na Češkem, ki vplivajo na vso Avstrijo, pomire. To je toliko potrebnejše dejal je govornik, ker se nahaja sedaj naša država sredi nevarnosti mednarodnega položaja.

Češki radikalci Udržal je predlagal, naj se takoj prične debata o Bienerthovem govoru. Jednak predlog je stavil tudi nemški radikal Kirchmayr.

Predlog je zbornica soglasno sprejela. Nato je bila seja za pol ure prekinjena, da se vpšejo govorniki. — Ker je bilo postopanje predsednikovo, ki je odredil, da se takoj razprava o Bienerthovi izjavi prične, ne da bi bili poprej rešeni nujni predlogi, nepravilno, so začeli češki radikalci zopet razbijati, vptiti, peti, zvoniti, vrteli drdro ter trobiti s trobentami, in prvega govornika Masa ryka ni bilo prav nič razumeti. Med poslanci bi bilo prišlo kmalu do pretepa posebno zaradi tega, ker je posl. Bielohlavc imenoval češke radikalce „politične šmrkovce“. Seja je bila ob 4 in pol ur zaključena, in kaj se bo nadalje godilo, odvisno je od sklepa načelnikov parlamentarnih klubov, ki so se danes pred sejo zbrali k posvetovanju.

Za kratek čas.

Besedna uganka.

a a a a a a a
v n a a e i d
n a t i a o o o o
m n a l a n n n i
i i i a k k k
n a a a u u o
i i i a n n n
t a n n a l m n o

Besede značijo: 1. vrata samoglasnik; 2. častna oseba; 3. mesto na Láškem; 4. dežela; 5. služabnik; 6. društvo; 7. cerkvena oprava; 8. mogočni vojvoda; 9. žensko krstno ime.

Po sredji od zgoraj navzdol se čita igre poslanca.

Rešitev in imena rešiteljev prihodnjih.

Loterijske številke.

30. januvarja

Trat	77	5	7	85	6
Linc	42	5	9	18	76

FRANC RAVNIKAR V Gorici

Raštelj št. 16

dobi tako izborno blago. Prav hvaležna sem Ti, da si mi nasvetovala to v resnici solidno tvrdko. Pa tudi jaz sem povedala nekaterim, a vsakdo se mi je začu-dil rekoč: ali ste še le sedaj zvedeli za to trgovino ko vendar že vsa okolica zahaja kupovati v to prodajalno potrebne obleke, z ozirom na to, ker je tvrdka slovenska, edina, in prva te stroke v ulici Raštelj 16.

„Torej vidiš, Ana, da sem prav svetovala“.

„Da, da, Marija. Sedaj grem pa po svojih opravkih, imam malo časa, pridem Te že enkrat obiskat, da se kaj več pogovorive. — Z Bogom!“